

สำเนียง กนกธรรมุ โน (วรรณทอง) 2551: การศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชาธรรมกับการพัฒนาจิตตามหลักพระพุทธศาสนา บริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญาและศาสนา) สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา ภาควิชาปรัชญาและศาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเวศ อินทองปาน, Ph.D. 154 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ การศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางราชดำเนินการพัฒนาจิตตามหลักพระพุทธศาสนา เป็นการวิจัยเชิงเอกสารที่ใช้ข้อมูลจาก เอกสารชั้นปฐมภูมิ คือพระไตรปิฎกพร้อมทั้งวรรณคดีแปลและข้อมูลจากเอกสารระดับทุติยภูมิ คือ งานเขียนของผู้ทรงคุณวุฒิทางพระพุทธศาสนาและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัยพบว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริคับการพัฒนาจิตใจแก่เศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอดี พ้อยู่ พอกิน พอยใช้ ขึดหลักมัชฌิมาปถุปทาในการดำเนินชีวิต มีคุณภาพระหว่างชีวิตกับสิ่งต่างๆ ที่ชีวิตเข้าไปเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กับพุทธธรรมใน 3 ระดับ คือระดับศีล มีความระมัดระวังทางด้านกายและวาจา เป็นพุทธกรรมของมนุษย์ที่ประถูกายนอกที่ไม่ทำให้ตัวเองและผู้อื่นเดือดร้อน ระดับสมานิคิมีความตั้งใจมั่น มีสติสัมปชัญญะ ระลึกรู้ตัวอยู่ตลอดเวลาในการประกอบสัมนาารชีพ พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงและเป็น gele กำบังนิให้สิ่งแวดล้อมเข้ามาระบบทกายและจิตใจและพร้อมที่จะเผื่อความดีงามให้แก่บุคคลอื่น และในระดับปัญญา คือมีความรู้ชัดและรู้แจ้งทั้งในทางโลกและทางธรรมเป็นการพิจารณากลั่นกรองสิ่งต่างๆ ด้วยความระมัดระวังเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลที่ถูกต้อง ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างได้อย่างชัดเจนเกิดความรู้แจ้งเห็นจริงของโลกตามธรรมชาติ

ดังนั้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริคำเนินกิจกรรมเป็นองค์รวมไม่มองเรื่องเศรษฐกิจแบบแยกเป็นส่วนๆ คำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามหลักมัชมิมาปฎิปathaโดยความไม่ประนาทในชีวิต ยึดหลักความสมดุล 3 ประการ คือ ความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับมนุษย์ และวัตถุกับจิตใจ

๗๒